

*(samenvattende vertaling van Spaans origineel: 'Formación de Catequistas de los pueblos Mam, Quiché, Sipakapense y ladino en la Diócesis de San Marcos, Guatemala)*

## **Vorming van catechisten in het bisdom San Marcos, Guatemala 2009-2011**

### **Projectvoorstel voor het bisdom Roermond**

#### **Verantwoordelijken voor het project:**

Zuster Elvira López Valdez [elvyhfa@hotmail.com](mailto:elvyhfa@hotmail.com)  
Zuster Elda Lima Orellana  
Pater Santiago Pérez Mendoza SDS

Postadres:  
Obispado de San Marcos,  
10ª Avenida 6-28  
Zona 4  
San Marcos,  
Guatemala

#### **A. Geschiedenis van het project**

Het diocesane centrum San José' werd geopend in 1997 en richt zich op de integrale vorming van catechisten, mannen zowel als vrouwen, van de dertig parochies van het bisdom San Marcos. Het centrum stelt zich tot doel bij te dragen aan de vorming van een kerk met een eigen gezicht en aan de opbouw van een nieuwe samenleving waarin de waarden van het evangelie centraal staan. Het centrum draagt bij aan de versterking van de culturele eigenheid van de bevolking die bestaat uit Maya's en mestiezen.

Sinds zijn oprichting heeft het centrum ongeveer 1500 catechisten gevormd, met heel specifieke pastorale opdrachten zoals: Voorgangers/sters in Woorddiensten, Lectoren, Voorgangers in Communiediensten, Catechisten voor Dienst aan de Zieken en ter voorbereiding van de Sacramenten, Catechisten belast met parochieactiviteiten en dienstverlening aan de gemeenschap op het gebied van gezondheid, positie van vrouwen, juridische zaken, productie, verzoening. Dit alles met het doel bij te dragen aan de opbouw van een profetische en missionaire kerk waarin dienstverlening en bevrijding dragende waarden zijn.

Om de pastorale dienstverlening te verbeteren en om beter aan te sluiten bij de sociaal-culturele eigenheid van de verschillende bevolkingsgroepen wil het diocesane centrum zijn werk decentraliseren door het opzetten van regionale vormingscentra in de drie regio's van het bisdom San Marcos: Centrum, Costa en Bocacosta. Het team dat belast is met het programma van het diocesane centrum San José werkt momenteel aan de vorming van regionale teams met personen die voorgesteld zijn door de parochies.

## Beschrijving van het project

Het project 2009-2011 wordt gekarakteriseerd door een aantal doelstellingen en fasen:

1. Basisvorming voor catechisten van de dertig parochies van het bisdom door middel van cursussen;
2. Methodologische en pedagogische vorming van een team van catechisten voor elk van de drie regio's van het bisdom;
3. Oprichting van regionale vormingscentra in de regio Costa en Boca Costa;
4. Uitwerking van pastoraal-theologisch vormingsmateriaal voor elk van de drie pastorale regio's;
5. Het organiseren van studiebijeenkomsten voor theologische en bijbelse verdieping, bestemd voor priesters, religieuzen en leken om samen het pastorale beleid van het bisdom uit te voeren.

De oprichting van de regionale vormingscentra komt moeizaam van de grond. Het ontbreekt niet aan bekwame mensen die zich van harte willen inzetten, maar aan financiële middelen om de plannen uit te voeren.

### B. Uit welke onderwerpen bestaat het vormingsprogramma?

1. De belangrijkste **themavelden** zijn:

- a. Analyse van de werkelijkheid (geschiedenis van Guatemala, rol van de burgersamenleving, agrarische situatie, de geschiedenis van onze cultuur);
- b. Ethiek (Mensenrechten, sociale verbanden, gewoonterecht);
- c. Theologie (Christologie, Ecclesiologie, geschiedenis van de kerk);
- d. Pastoraat (Dienstverlening binnen de kerkgemeenschap, pastoraat in teamverband, verkondiging van het Woord, missionaire kerk);
- e. Sociaal pastoraat ( lokale verbanden, indiaanse bewegingen, ontwikkelingsmodellen).

2. Onderwerpen **per jaar**:

- a. **Eerste jaar:** Antropologie, Bijbel (Inleiding tot de bijbel, Oude en Nieuwe Testament, Tradities in de Bijbel), Kerk (Ontstaan van de Kerk, Eerste Christelijke Gemeenschappen, De Kerk in de Tijd, Vaticanum II en Kerkvergaderingen in Latijns Amerika), Jezus Christus (Jezus in zijn tijd, Religieuze stromingen in Jezus' tijd, Jezus en het Rijk Gods);
- b. **Tweede jaar:** Geschiedenis van Guatemala, Bijbel (Heilsgeschiedenis, De Profeten), Kerk (De komst van het evangelie in Latijns Amerika, Kerkelijke ambten, Liturgie, Sacramenten en Gemeenschapsvieringen), Jezus Christus (de vier evangelies)
- c. **Vervolgjaar:** Apocalyps (hoe wordt Jezus verstaan in de verschillende christelijke gemeenschappen), Catechese en wezen en taken van een catechist; analyse van de werkelijkheid van Guatemala en San Marcos, met nadruk op het thema van de **mijnbouw in San Marcos** (op basis van uitspraken van de Guatemalteekse bisschoppen, de Sociale Leer van de kerk, recente uitspraken van paus Benedecitus over vervuiling van het milieu door mijnbouw als een nieuwe zonde.)

### **C. Organisatie en methodologie van het vormingsprogramma**

Het vormingsprogramma bestaat uit studiebijeenkomsten van elk drie dagen, van vrijdagmiddag tot zondagmiddag. Er vinden vier studiebijeenkomsten per jaar plaats. Aan het einde van de cursus van drie jaar ontvangen de deelnemers/sters een getuigschrift als catechist en een pastorale zending. De leiding van het vormingscentra begeleidt de catechisten vervolgens bij de uitvoering van hun concrete pastorale taken.

Het vormingsmateriaal voor de studiebijeenkomsten wordt gemaakt door de leiding van het vormingscentra in de vorm van kleine brochures rond de verschillende sociale en pastoraaltheologische thema's.

Elke deelnemer/ster aan het vormingsprogramma betaalt een symbolisch bedrag aan het vormingscentrum. Daarnaast vormen vooral de inzet en toewijding de 'eigen bijdrage' van de catechisten. De selectie van de kandidaten voor het vormingsprogramma voor catechisten gebeurt door de parochiepriesters, de pastoraal verantwoordelijke voor een parochie of op voordracht van de catechisten zelf.

### **D. De rol van de vrouw**

Ondanks de inspanningen van het Diocesane Vormingscentrum om meer vrouwen te betrekken bij het leven en de taken van de kerk is er nog steeds sprake van een ernstige achterstand. Daarbij speelt ook een rol dat veel Maya vrouwen het Spaans niet beheersen, wat deelname aan de vormingscursussen moeilijk maakt. Met het instellen van regionale vormingscentra wil het bisdom een extra inspanning doen om vrouwen in staat te stellen een bezielende rol te spelen in de gemeenschap en het parochieleven.

### **E. Interkerkelijke Dialoog**

Met betrekking tot de oecumene en de interkerkelijke dialoog moeten we erkennen dat de situatie moeilijk is en dat we nog weinig concrete actie hebben ondernomen om contact te leggen met de nieuwe religieuze bewegingen die in ons bisdom als paddenstoelen uit de grond schieten. Op dit gebied willen we een extra inspanning verrichten, omdat eenheid een absolute voorwaarde is voor een succesvolle inzet voor de arme en gemarginaliseerde bevolking van San Marcos.

## **F. Begroting op jaarbasis**

De gepresenteerde begroting bevat zowel de onderdelen CDF (het algemene pastorale vormingsprogramma van het bisdom), als het hier gepresenteerde onderdeel Vorming van Catechisten.

### **Uitgaven Vorming van Catechisten**

De begroting in Quetzales is omgerekend in euro's: 10 Q. = 1 euro

a. Verblijf en maaltijden tijdens vormingsdagen catechisten	7 270 euro
b. Kosten Internet	257 euro
c. Kantoorkosten	110 euro
d. Studiemateriaal	3 000 euro
e. Didactisch materiaal	82 euro
f. Bijscholing catechisten	570 euro
g. Vervoer	40 euro
h. Begeleiding cursussen (honoraria docenten)	7 200 euro
i. Bijdragen voor catechisten (die hun 'eigen bijdrage niet kunnen betalen)	500 euro
<b>Totaal</b>	<b>19 029 euro</b>

### **Inkomsten Vorming van Catechisten**

a. Eigen bijdragen catechisten	1 950 euro
b. Verkoop studiemateriaal	1 300 euro
c. Verkoop Bijbels	900 euro
d. Collecten van catechisten	167 euro
<b>Totaal</b>	<b>4 317 euro</b>

**Tekort op jaarbasis** **14 712 euro**

Het tekort dat het Programma voor de Vorming van Catechisten laat zien, moet jaar na jaar 'bijeengesprokkeld' worden uit de zeer beperkte algemene middelen van het bisdom.

De kosten van het vormingsprogramma betreffen het Diocesane Vormingscentrum San José; tot nu toe is er geen financiële ruimte gevonden voor de oprichting van de zo gewenste Regionale Vormingscentra van Costa en Bocacosta

Oktober 2008